

چالشی دیگر فراراه بیماران کرونایی؛

آلوده‌گی هوا پس از رفع قرنطین افزایش یافته است

با شکسته شدن قرنطین در شهر کابل، آلوده‌گی هوا از میزان استندردش به شکل قابل توجهی افزایش یافته است. اداره ملی حفاظت محیط زیست می‌گوید که میزان آلوده‌گی هوا در جریان روزهای قرنطین کاهش یافته بود، اما با شروع ماه جوزا و شکسته شدن قرنطین، در شهر کابل افزایش یافته است. این نهاد هشدار می‌دهد که آلوده‌گی هوا با ویروس کرونا رابطه مستقیم دارد و در صورتی که آلوده‌گی هوا به همین قسم ادامه پیدا کند، میزان مرگ‌ومیر شهروندان ناشی از ویروس کرونا و آلوده‌گی هوا افزایش پیدا خواهد کرد. اداره ملی محافظت محیط زیست برای پیش‌گیری از آلوده‌گی بیش‌تر هوا به باشندگان کابل توصیه کرد که از منابع آلوده‌کننده هوا کم‌تر استفاده کنند. هم‌چنان این اداره به منابع آلوده‌کننده هوا تا ماه «عقرب» سال جاری مهلت تعیین کرد تا سیستم‌های سوخت‌شان را از زغال‌سنگ به گاز و نفت تبدیل کنند تا هوای شهر در فصل سرما آلوده نشود.

دو هفته تا تعطیلات تابستانی مجلس؛

فهرست نامزدوزیران سپیدار هنوز نهایی نشده است

کمیسیون مستقل حقوق بشر خواهان اجرای عدالت بر عاملان ترور دو کارمند این نهاد شد

نامزدوزیران دو تابعیتی و مسوولیت شورای ملی

تابعیت عبارت از رابطه حقوقی، سیاسی و معنایی است که فرد را به دولتی معین پیوند می‌دهد و به دنبال آن فرد دارای حقوقی در چارچوب قوانین می‌گردد. حقوق ناشی از این رابطه اغلب مطلق نبوده و با تکالیفی هم‌چون اطاعت از قوانین و مقررات، پرداختن مالیات، احترام به منافع ملی و در مواردی خدمت به نظام را شامل می‌شود.

مافیای سیاسی یا سیاستمداری با شیوهی مافیایی

واژه «مافیا» در ادبیات اجتماعی جامعه به شکل گسترده ولی با درک و معانی مختلف به کار می‌رود. این واژه که ریشه‌ی ایتالیایی دارد، در مفهوم به گروه‌ها و خانواده‌های مخوف و تبه‌کاری اطلاق می‌شود که هدفی جز ثرواندوزی ندارند.

عقلی کردن شرع و شرعی کردن عقل: نگاهی بر نهاد دین در حکومت‌داری مدرن

در باب هستی و حیات، دو نوع نگاه وجود دارد و هر دو غالباً از حوزه دین مطرح می‌شود؛ اولی، هستی و جهان محسوس را بی‌ارزش و فاقد اعتبار می‌داند. دومی، جهان محسوس را ارزشمند و با اعتبار تلقی می‌کند. هدف نزول قرآن هدایت بشر است. اساسی‌ترین مواردی را که قرآن معرفی می‌کند...

مسوولیت تصدیق اسناد در وزارت امور خارجه به شرکت دولتی افغان‌پست واگذار شد

۸ صبح، کابل: وزارت خارجه اعلام کرد که به هدف فراهم کردن تسهیلات لازم برای ارائه خدمات کنسولی به شهروندان و ارتقای سطح عرضه خدمات «اسناد مصدقه» یادداشت تفاهم‌نامه‌ی همکاری بین ریاست امور کنسولی این وزارت و شرکت دولتی افغان‌پست امضا شده است. این وزارت گفته است که براساس تفاهم‌نامه‌ای که با شرکت افغان‌پست امضا کرده است، ۱۵ پسته‌خانه این شرکت در کابل و هشت پسته‌خانه مرکزی آن در شهرهایی که نماینده‌گی‌های این وزارت فعال‌اند، از روز یکشنبه، پانزدهم سرطان، خدمات تصدیق، انتقال و توزیع اسناد را آغاز می‌کند. وزارت خارجه در ولایت‌های هرات، نیمروز، قندهار، کندز، بلخ، بدخشان، پکتیا و ننگرهار نماینده‌گی فعال دارد.

به دنبال ختم قرارداد وزارت امور خارجه و یک شرکت خصوصی که خدمات تصدیق اسناد را ارائه می‌کرد، شمار زیادی از شهروندان کشور که اسنادشان نیازمند تصدیق ریاست کنسولی وزارت خارجه بود، در برابر این وزارت تجمع کرده بودند. تصاویری نیز از جریان تجمع شهروندان کشور به نشر رسیده است. در این تصاویر جمع زیادی از شهروندان کشور دیده می‌شوند.

سه نشست منطقه‌ای و بین‌المللی درباره روند صلح به میزبانی افغانستان در هفته جاری برگزار می‌شود

۸ صبح، کابل: وزارت امور خارجه می‌گوید که سه نشست مهم منطقه‌ای، فرامنطقه‌ای و سه‌جانبه برای ایجاد اجماع منطقه‌ای و بین‌المللی در پیوند به روند صلح و مذاکرات بین‌افغانی به میزبانی دولت افغانستان در هفته‌ی جاری برگزار می‌شود. گران هیواد، سخنگوی وزارت امور خارجه، روز شنبه، چهاردهم سرطان، گفت که این نشست‌ها پیش از شروع مذاکرات بین‌افغانی به هدف ایجاد اجماع در سطح منطقه و بین‌المللی درباره روند صلح برگزار می‌شود و از «اهمیت خاص» برای این روند برخوردار است. این نشست‌ها قرار است از طریق کنفرانس ویدیویی برگزار شود. گران هیواد در یک نوار تصویری که به رسانه‌ها فرستاده می‌گوید که نشست نخست برای روز دوشنبه هفته جاری برنامه‌ریزی شده است و در آن قرار است کشورهای منطقه، همکاران و شرکای استراتژیک منطقه‌ای افغانستان شرکت کنند. این نشست با سخنرانی محمدشرف غنی، رئیس‌جمهور افتتاح خواهد شد. نشست دوم به گفته گران هیواد، گفت‌وگوی استراتژیک بین افغانستان، چین و پاکستان است که روز سه‌شنبه برگزار خواهد شد. گران هیواد گفت که این نشست روی همکاری‌های امنیتی، اقتصادی و مذاکرات

انفجار ماین جان سه سرباز پولیس را در هرات گرفت

۸ صبح، هرات: مقام‌های محلی هرات می‌گویند که به دنبال انفجار یک ماین کنار جاده‌ای در این ولایت، سه نیروی پولیس کشته و سه تن دیگر زخمی شده‌اند.

عبدالاحد ولی‌زاده، سخنگوی فرماندهی پولیس هرات، در صحبت با روزنامه ۸ صبح می‌گوید این رویداد چاشت روز شنبه، چهاردهم سرطان، در بزرگراه هرات - اسلام‌قلعه به وقوع پیوسته است.

به گفته‌ی او، یک ماین جاسازی شده در روستای احمدآباد، زمانی منفجر شد که تانک هاموی نیروهای پولیس ولسوالی «کپسان» هرات در حال گشت‌زنی بود. در حالی که مقام‌های محلی هرات از افزایش پاسگاه‌های امنیتی در بزرگراه هرات - اسلام‌قلعه خبر می‌دهند، اما طی روزهای اخیر حملات طالبان در این مسیر افزایش چشم‌گیری یافته است.

چند روز پیش نیز در پی انفجار یک ماین دیگر در مسیر همین بزرگراه، چهار سرباز پولیس کشته و دو تن دیگر زخمی شدند.

نیاز است حکومت به مشکلات اقتصادی مردم توجه کند

واقعیت این است که از حکومت فاقد کابینه، انتظار ارائه‌ی طرحی برای عبور از بحران اقتصادی، انتظار به‌جایی نیست اما اگر رییس‌جمهور غنی و شریک او در قدرت، اندکی مسوولیت‌پذیری می‌داشتند به دلایل سیاسی و پیش پا افتاده معرفی کابینه را چهار ماه به تعویق نمی‌انداختند. در آخرین مورد، غنی و عبدالله به دلیل امضا نشدن مکتوب مارشالی آقای دوستم، روزها بود که اقدام به معرفی کابینه نکردند. احیاناً مشکلات خرد و بزرگ دیگری که عمدتاً مینا و بنیان‌های سلیقه‌ای و شخصی دارد، هنوز باقی است. چنین رفتارهایی نشان می‌دهد که رییس‌جمهور غنی و شریک او در قدرت از مشکلات اقتصادی مردم و فشارهای روزمره زنده‌گی آنان اطلاعی ندارند. سیاسیون در افغانستان هرگز توان درک مشکلات اقتصادی مردم را ندارند. مشکلات اقتصادی مردم در ماه‌های اخیر به پیمانه‌ی زیادی افزایش یافته است. پهلوی به پهلوی جنگ و مصروفیت بیش از حد سیاستمداران در جنگال‌های سیاسی، کرونا نیز اقتصاد ضعیف مردم را بیش از هر زمان دیگری آسیب رسانده است. بی‌کاری افزایش یافته است، ده‌ها کسب‌وکار به دلیل شیوع کرونا مسدود و هزاران نفر بی‌کار شده‌اند. در افغانستان شرکت‌های عظیم تولیدی وجود ندارد و آن عده هم که وجود دارند، حمایت بیش‌تر نمی‌شوند که بر میزان بی‌کاری افزون و در کاهش میزان رشد کمک می‌کند. چنین وضعیتی، منجر به افزایش ناامنی‌های اجتماعی شده است. سرقت موتر، موترسایکل و موبایل افزایش یافته است. شماری جوانان حین دزدی یک موبایل توسط دزدان کشته شدند، تمام این اتفاقات، ریشه‌ی اقتصادی دارد و یا به زبان ساده‌تر، افزایش جرم در کشور نیز، اساس اقتصادی دارد.

با وصف همه این‌ها، حکومت تا اکنون هیچ برنامه‌ی مدون و قابل اجرایی برای عبور از بحران اقتصادی روی دست نگرفته است. تأثیرات اقتصادی کرونا در افغانستان بدون تردید بیش از هر کشوری دیگری بوده است، به این دلیل که مردم افغانستان طی چهار - پنج ماه گذشته، تنها با کرونا درگیر نبوده‌اند. جنگ، بی‌سروشتی حکومت، گیرودار صلح و وضعیت بغرنج سیاسی - امنیتی افغانستان، این کشور و مردمش را بیش از هر سرزمین دیگری آسیب زده است. در ماه‌های قیمت اخیر مواد ارتزاقی به بالاترین حد خود رسید. شماری از بازرگانان دست به احتکار زدند، بندرهای ما مدت‌ها بسته ماند. ترانسپورت هوایی ما تا اکنون فعالیت چشم‌گیری ندارد. هر چند افغانستان صادرات آن‌چنانی نداشت، اما کرونا همین صادرات اندک را نیز متوقف ساخت و حتا برخی از تولیدات کشور نیز متوقف شدند.

با وصف همه‌ی مشکلات، تا اکنون هیچ طرحی از سوی حکومت برای عبور از بحران اقتصادی با رسانه‌ها در میان گذاشته نشده است. حقیقت این است که حکومت، هنوز گرفتار زدوبندهای سیاسی است. نهادهایی که بار مسوولیت وضعیت اقتصادی مردم به دوش‌شان است نیز گرفتار زدوبندهای سیاسی‌اند. بانک‌های دولتی گرفتار زدوبندهای درون‌سازمانی‌اند، وزارت تجارت وزیر ندارد و دیگر سکتورهای مرتبط با اقتصاد مردم نیز یا فاقد وزیر اند یا سرپرستان‌شان در حال هم‌آهنگی با وکلای پارلمان جهت گرفتن رای از مجلس نماینده‌گان‌اند.

واقعیت این است که برای عبور از بحران اقتصادی، در درجه نخست نیاز است که کابینه افغانستان هر چه زودتر تشکیل شود. سپس برای عبور از مشکلات اقتصادی جاری در کشور سکتور خصوصی بیش از هر زمان دیگری حمایت شود. دولت باید طرح معافیت‌های مالیاتی برای شرکت‌ها و بازرگانی که آسیب دیده‌اند را روی میز بگذارد. دولت باید طرح ایجاد اشتغال را عملی کند. رییس‌جمهور در اوایل شیوع کرونا گفت طرح‌هایی دارد که هزاران نفر را صاحب شغل خواهد کرد اما هیچ طرحی عملی نشد و هیچ بی‌کاری صاحب کار نگردید.

افغانستان کشوری به شدت زراعتی است. آینده افغانستان متکی بر زراعت است، چنان‌که در حال حاضر حدود ۳۰ درصد تولید ناخالص داخلی افغانستان را سکتور زراعت تشکیل می‌دهد؛ اما همین سکتور منبع درآمد ۸۰ درصد جمعیت کشور است که از طریق کارهای زراعتی، مال‌داری و باغ‌داری به دست می‌آید. دولت باید با بلندبردن سطح اشتغال با سیاست‌های پولی و استفاده از روی‌کردهای جدید، مانند توزیع بذرهای اصلاح گردیده و تصدیق‌شده، فعال‌سازی شبکه‌ی مبارزه با آفات و بیماری‌ها، تقویت کنترل بیماری‌های حیوانی و ایجاد قرنطین‌های منطقه‌ای، زیرساخت‌های زراعتی را کمک کند و در نهایت هم‌آهنگی‌های منطقه‌ای برای افزایش تولیدات افغانستان باید افزایش یابد.

در نبود، هیچ طرح اقتصادی‌ای، مردم گرسنه‌تر خواهند شد. تردیدی نیست که با ایجاد اشتغال و کم‌شدن مشکلات اقتصادی، مردم روحاً آرام می‌شوند. مردم افغانستان همین اکنون علاوه بر تحمل جنگ و نابسامانی، مشکلات اقتصادی زیادی را تحمل می‌کنند.

لشکر یک‌هزار نفری مافیای فساد، در برابر والی هرات

سیداشرف سادات، از فعالان مدنی هرات، در صحبت با ۸صبح می‌گوید اگر ریاست‌جمهوری از مقابله با فساد پشתי‌بانی کند، احتمال مهار آن وجود دارد، اما اگر شخص رییس‌جمهور در این مسیر با آقای قتالی هم‌سو نشود، نبرد با حلقات مافیایی فساد ممکن نیست.

مبارزه با فساد «فیس‌بوکی» نباشد

برخی اعضای مجلس نماینده‌گان کشور باور دارند که هر اقدامی برای مبارزه با فساد قابل قدر است، اما مبارزه با آن نباید «فیس‌بوکی» باشد و به چند شعار در شبکه‌های اجتماعی خلاصه شود، بلکه باید عملاً برنامه‌ای مشخص برای مهار فساد و مبارزه با مفسدان اجرا شود.

سیدعظیم کبرزانی، عضو مجلس نماینده‌گان، به روزنامه ۸صبح می‌گوید مبارزه با فساد زمانی موثر است که نتایج عملی آن مشخص باشد و حکومت مرکزی که از دید او سرچشمه‌ی اصلی فساد است، حکومت محلی را در مقابله با فاسدان یاری کند. سیداشرف سادات، از فعالان مدنی هرات، عمل‌کرد والی‌های پیشین این ولایت در مبارزه با فساد را ناکام دانسته و می‌افزاید که والیان پیشین مجبور بودند در سازش با زورمندان محلی، شبکه‌های فساد و مقام‌های ارشد حکومت مرکزی، تداوم کارشان را تضمین کنند و نتوانستند مانع فساد میلیونی شوند.

شورای ولایتی هرات چندی پیش از وجود فساد گسترده در گمرک این ولایت ابراز نگرانی کرد و شخص رییس گمرک را به دست داشتن در فساد متهم کرد. والی هرات نیز از وجود حلقات مافیایی فساد در گمرک سخن می‌زند، اما رییس گمرک هرات با نشر مطلبی در فیس‌بوکش، تلویحاً این اتهام‌ها را رد می‌کند.

با این همه، اگر سیدوحید قتالی بر موضع خود برای مهار فساد استوار بماند، به نظر می‌رسد خشکاندن ریشه‌های فساد دشوار است و مشخص نیست در این مبارزه پیروزی می‌شود یا طرف مقابل او را کنار می‌زند.

پیش از این برخی اعضای شورای ولایتی هرات در صحبت با روزنامه ۸صبح ادعا داشتند که برخی موترهای باربری بدون پرداخت محصول گمرکی، با تغییر نوع بار و اضافه‌بار، شب‌هنگام وارد هرات می‌شود و میلیون‌ها افغانی از این رهگذر حیف‌ومیل می‌شود.

آقای قتالی به تازه‌گی از جولان حلقات مافیایی که ریشه‌ی آن‌ها در داخل و خارج هرات است، سخن گفت و با لحنی تند هشدار داد که تا یک‌هزار فاسد را از هرات «گم» نکنند، پشت‌شان را رها نخواهد کرد.

مبارزه با فساد دشوار است

پیش از سیدوحید قتالی، در زمان عبدالقیوم رحیمی، والی پیشین هرات، به دنبال یک هفته بررسی از گمرک، ۷۰ درصد عواید این نهاد افزایش یافت، اما روند نظارت از گمرک و مبارزه با فساد تداوم نداشت و به همین یک هفته خلاصه شد. محمدرفیع شهیر، رییس شورای متخصصان هرات، در گفت‌وگو با روزنامه ۸صبح مبارزه با فساد را امری دشوار دانسته و می‌افزاید که دامنه‌ی فساد و پشתי‌بانی از مفسدان مالی تا شورای ولایتی، مجلس نماینده‌گان و نهادهای ارشد حکومت مرکزی گسترش یافته و در چنین اوضاعی، مبارزه با فساد و حلقات مافیایی در هرات آسان نیست.

آقای شهیر باور دارد که تلاش والی هرات برای مهار فساد در گمرک و مقابله با مفسدان مالی نتیجه‌ی مثبت نخواهد داشت و موفقیت والی هرات در این آزمون ضعیف است. رییس شورای متخصصان، ناکامی والی‌های پیشین در فعال‌سازی «اسکتر» گمرک هرات را، نمونه‌ای آشکار از ناکامی مبارزه با فساد می‌داند.

کنش‌گران مدنی، فساد گسترده در نهادهای حکومتی را سبب بی‌اعتبار شدن هرات در سطح کشور می‌دانند. به عقیده آنان، پُست‌های حکومتی در نهادهای درآمدزا با هم‌دستی برخی مقام‌های ارشد حکومت مرکزی با پول هنگفت خریدوفروش می‌شود و منشأ اصلی فساد، حکومت مرکزی است.

هشدار والی هرات به

حلقات مافیایی فساد در این ولایت و تلاش برای مقابله با یک‌هزار فاسد، واکنش‌هایی را به دنبال داشته است. سیدوحید قتالی، طی حدود سه ماه

اخیر که سکان‌دار این ولایت شده، بارها از فساد گسترده و تلاش برای مهار آن سخن گفته است. توقیف ده‌ها موتر باربری به اتهام اضافه‌بار، تغییر نوع جنس و عدم پرداخت محصول گمرکی، بخشی از اقدامات او در مهار فساد پنداشته می‌شود؛ اما آیا والی هرات توان مهار فساد را دارد و حکومت مرکزی او را در این راه پشتیبانی می‌کند؟

نماینده‌گان هرات در مجلس نماینده‌گان کشور تأکید می‌ورزند که مبارزه با فساد نباید «فیس‌بوکی و شعاری» باشد، بلکه در عمل باید نتایج آن مشخص شود و دست فاسدان از حیف‌ومیل میلیونی عواید ملی کوتاه گردد.

از نظر آگاهان امور سیاسی، احتمال موفقیت والی هرات در مقابله با حلقات مافیایی ضعیف است و تلاش والیان پیشین برای سدکردن راه فساد، ناکام بوده است. ناتوانی در فعال‌سازی اسکتر گمرک هرات، بزرگ‌ترین نمونه‌ی ناکامی والی‌های پیشین در نبرد با فساد دانسته می‌شود.

اعتراف به فساد و تلاش برای مهار آن

والی هرات در نخستین روزهای کاری‌اش به عنوان والی این ولایت، از مبارزه قاطع با فساد سخن گفت و بر مهار حلقات بزرگ مافیایی پافشاری کرد. او در اوضاعی بر کرسی ولایت هرات تکیه زد که تمام هم‌وغم هراتیان مهار ویروس کرونا بود.

سیدوحید قتالی، افزون بر تلاش برای مهار کرونا، ظاهراً می‌کوشد با ویروس خطرناک‌تری به نام «فساد» هم مقابله کند. او در نشست‌های خصوصی، برخی مراسم عمومی و حتا در برابر رسانه‌ها، آشکارا بر حلقاتی که آن‌ها را فاسد و مافیایی می‌داند، خط و نشان می‌کشد و به مردم وعده‌ی مهار فساد را می‌دهد.

در تازه‌ترین مورد، هفته‌ی گذشته شب‌هنگام از بزرگراه هرات - اسلام‌قلعه نظارت کرد و ده‌ها موتر باربری را به اتهام اضافه‌بار و تغییر نوع بار، توقیف کرد و برای بررسی بیش‌تر، پرونده آن را به سارنوالی هرات فرستاد. این مقام ارشد محلی فاش کرد که موترهای توقیفی تا ۲۰ تُن اضافه‌بار داشتند و برخی افراد فاسد با دریافت ۱۰ هزار افغانی از هر موتر باربری، ۱۰۰ هزار افغانی به جیب مافیا و زورمندان مفاد رسانده و سبب کاهش عواید ملی شده‌اند.

کمیسیون مستقل حقوق بشر خواهان اجرای عدالت بر عاملان ترور دو کارمند این نهاد شد

نگرفته است. کمیسیون مستقل حقوق بشر روز شنبه، چهاردهم سرطان، مراسمی را برای یادبود از این دو کارمند خود برگزار کرده است.

شهراز اکبر، رییس کمیسیون مستقل حقوق بشر، در این مراسم گفته است که این نهاد خواهان ادامه تحقیق نهادهای مسوول در این زمینه است تا نتایج آن با خانواده‌های قربانیان و کمیسیون مستقل حقوق بشر در میان گذاشته شود.

در همین حال، کمیسیون مستقل حقوق بشر در اعلامیه‌ای نیز گفته است که این نهاد خواهان پی‌گیری جدی همه حملات هدفمند بر غیرنظامیان به شمول عالمان دین، کارمندان لوی‌سارنوالی، کارمندان رسانه‌ها و شخصیت‌های اجتماعی و فرهنگی، و شناسایی عاملان این حملات است. کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان از جانب دیگر تأکید کرده است که با جدیت به فعالیت‌های خود ادامه می‌دهد.

قربانیان و تأمین عدالت شده است. فاطمه خلیل و احمدجاوید فولاد، دو کارمند کمیسیون مستقل حقوق بشر، هفته‌ی گذشته در یک انفجار در ناحیه دوازدهم شهر کابل کشته شدند. مسوولیت این انفجار را فرد یا گروهی بر عهده

دو هفته تا تعطیلات تابستانی مجلس؛

فهرست نامزدوزیران سپیدار هنوز نهایی نشده است

است که محمدشرف غنی پیش‌تر تصریح کرده بود، چهار نامزدوزیر زن در کابینه آینده حضور خواهد داشت. گفتنی است که ارگ پیش از این حسینه صافی را به عنوان وزیر امور زنان و رنگینه حمیدی را به عنوان وزیر معارف به مجلس معرفی کرده است. هم‌زمان با این، ارگ ریاست جمهوری فرمان مارشالی عبدالرشید دوستم را نیز صادر کرده و به این ترتیب، این دو چالش فرا راه فهرست نامزدوزیران سپیدار در حال حاضر حل شده است.

ارگ ریاست جمهوری پیش از این بارها از سپیدار خواسته بود که فهرست نامزدوزیرانش را هرچه زودتر نهایی کند و بفرستد تا برای کسب رای اعتماد به مجلس ارسال شود. با این حال اما این فهرست تا کنون در اختیار ارگ قرار نگرفته است. گفتنی است که اعضای مجلس نیز خواستار تسریع روند معرفی نامزدوزیران شده بودند. حجت‌الله خردمند، نایب منشی مجلس نماینده‌گان به روزنامه ۸صبح گفته بود که اعضای مجلس حاضر اند حتا رخصتی تابستانی‌شان را برای حل چالش سرپرستی وزیران در کابینه، به تاخیر بیندازند و کابینه جدید را برای «قانونی ساختن کارهای اداره‌ها» تعیین کنند. قرار است مجلس نماینده‌گان با آغاز ماه اسد به رخصتی تابستانی بروند و این رخصتی ۴۵ روز را در بر می‌گیرد. توافق‌نامه سیاسی میان ارگ و سپیدار در بیست‌وهشتم ثور امضا شد و بر اساس آن، هر دو طرف در کابینه آینده سهم ۵۰ درصدی دارند. در حال حاضر نامزدوزیران امور خارجه، مالیه، معارف، اطلاعات و فرهنگ، معادن و پترولیم، وزارت امور زنان و وزارت معارف مشخص شده که همه سهم ارگ ریاست جمهوری است. از سویی هم، منابع پیش‌تر گفته بود که وزارت‌های امور داخله، ترانسپورت و هوانوردی، زراعت، اقتصاد، تجارت و صنایع، اقوام و قبایل، تحصیلات عالی، مخابرات و تکنولوژی، مهاجرین و عودت‌کننده‌گان و دو وزارت‌خانه دیگر سهم سپیدار در کابینه آینده است.

اختصاص یافتن تنها دو کرسی کابینه به این حزب شده بود. بشیراحمد ته‌ینج، سخنگوی حزب جنبش ملی به روزنامه ۸صبح گفت که این حزب روی سه کرسی کابینه توافق کرده و تا آخر بر این موقف خود پابند خواهد ماند. به گفته وی، وزارت‌های زراعت، ترانسپورت و مهاجرین و عودت‌کننده‌گان سهم حزب جنبش ملی است و این حزب از آن‌ها نخواهد گذشت. به قول این منابع، قرار است بشیراحمد ته‌ینج به عنوان نامزد وزیر زراعت، کنشکا ترکستانی به عنوان نامزدوزیر مهاجرین و عودت‌کننده‌گان و قدرت‌الله ذکی به عنوان نامزدوزیر ترانسپورت و هوانوردی در سهم حزب جنبش ملی به ارگ ریاست جمهوری معرفی شوند.

از سویی هم، تاکید بر حضور زنان در فهرست نامزدوزیران و امضای رتبه مارشالی عبدالرشید دوستم از دیگر دلایل تاخیر در تشکیل فهرست سپیدار خوانده شده است. به گفته منبع معتبر، به جز معصومه خاوری که از سهم محمدمحقق در کابینه حضور خواهد یافت، روی معرفی یک نامزدوزیر دیگر نیز در سهم زنان صحبت شده است. این در حالی

در سهم سپیدار صحبت شده، اما بحث‌های کنونی تشکیل فهرست نامزدوزیران، بر خواسته‌های حزب وحدت اسلامی متمرکز است.

منبع می‌افزاید که عبدالله عبدالله حین امضای توافق‌نامه سیاسی با محمدشرف غنی وعده کرده بود که کرسی وزارت امور داخله یا دو وزارت‌خانه دیگر را به حزب وحدت اسلامی به رهبری کریم خلیلی خواهد سپرد. از آن‌جایی که محمدمسعود اندرابی، سرپرست کنونی وزارت امور داخله قرار است به عنوان نامزدوزیر از سوی سپیدار به مجلس معرفی شود، حزب وحدت اسلامی بر اساس وعده آقای عبدالله خواستار دو کرسی در کابینه شده است. با این حال اما تاکنون یک وزارت‌خانه به این حزب اختصاص یافته و بحث‌ها این حزب پیرامون یک وزارت‌خانه دیگر با عبدالله عبدالله ادامه دارد.

منابع آگاه از بحث‌های تشکیل کابینه در سپیدار هم‌چنان تصریح می‌کنند که تکلیف حزب جنبش ملی در کابینه روشن شده است. پیش‌تر رهبری این حزب فهرست سه نامزدوزیرش را به عبدالله عبدالله سپرده بود، اما به گفته منابع، آقای عبدالله خواستار

منابع آگاه در سپیدار می‌گویند که روی بیش‌تر کرسی‌ها در سهم عبدالله عبدالله توافق شده، اما با وجود آن، نقدونظرهای حزب وحدت اسلامی هنوز پابرجا مانده است. به گفته این منابع، سپیدار

حسین بهش

هنگام امضای توافق‌نامه صلح با ارگ وعده کرده بود که وزارت امور داخله یا دو کرسی دیگر کابینه را به حزب وحدت اسلامی اختصاص می‌دهد، اما همین اکنون تنها یک کرسی از سهم کریم خلیلی مسجل شده و گفت‌وگو روی یک کرسی دیگر هم‌چنان ادامه یافته است. هم‌زمان با این، منبع می‌گوید که یکی از بحث‌های اخیر که سبب تاخیر در ارسال فهرست نامزدوزیران به ارگ ریاست جمهوری شده، بحث حضور زنان در فهرست و اعطای رتبه مارشالی به عبدالرشید دوستم بوده که در حال حاضر توافق‌ها در مورد آن‌ها حاصل شده است. به نقل از این منبع، با توجه به شرایط کنونی احتمال دارد که فهرست نامزدوزیران سپیدار در جریان هفته روان به ارگ ریاست جمهوری سپرده شود. این در حالی است که اعضای مجلس قرار است با آغاز ماه اسد تا یک‌ونیم ماه به رخصتی تابستانی بروند.

در حالی که تنها دو هفته به آغاز رخصتی تابستانی مجلس نماینده‌گان باقی است، ارگ ریاست جمهوری هنوز موفق نشده که فهرست نامزدوزیران را برای کسب رای اعتماد به مجلس بفرستد. مقامات در ارگ پیش‌تر گفته بودند که تکلیف کابینه از سوی محمدشرف غنی روشن شده است. با این حال اما رای‌زنی بر سر تشکیل فهرست نامزدوزیران در سپیدار، محل کار عبدالله عبدالله، هم‌چنان ادامه دارد. منابعی آگاه در سپیدار روز شنبه، چهاردهم سرطان در گفت‌وگو با روزنامه ۸صبح از احتمال تکمیل فهرست نامزدوزیران سهم عبدالله عبدالله در هفته جاری خبر می‌دهند. به گفته منابع، روی حضور دو نامزدوزیر زن

چالشی دیگر فراراه بیماران کرونایی؛

آلوده‌گی هوا پس از رفع قرنطین افزایش یافته است

بنادر هرات، آقینه و حیرتان جریان دارد. او افزود که در صورت تغییر سیستم سوخت شهرک‌ها، بلندمنزل‌ها و اصناف، این اداره آماده است تا در هم‌آهنگی با سکتور خصوصی، گاز مورد نیاز را تأمین کند. خواجه‌جاوید صدیقی، معین مسلکی اداره نورم و استندرد، هم بیان داشت که هم‌آهنگی لازم میان اداره استندرد و اداره ملی حفاظت محیط زیست وجود دارد. او گفت که این اداره در بخش نظارت و کنترل مواد سوخت عراده‌جات، کنترل تانک‌های تیل و بازار مواد نفتی، اداره ملی حفاظت محیط زیست را همکاری می‌کند. او گفت که پیش از شیوع ویروس کرونا از ۳۶۰ تانک تیل در کابل نمونه گرفته شده بود، اما به دلیل شیوع ویروس کرونا و قرنطین شدن شهر کابل، این روند متوقف شد. وی افزود که اکنون این روند از سر گرفته می‌شود و تا اخیر ماه عقرب تمام تانک‌ها بررسی و نظارت خواهند شد.

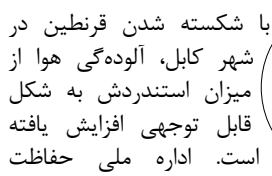
آلوده‌گی هوا در سال گذشته یک معضل جدی را برای پایتخت‌نشینان خلق کرده بود. میزان آلوده‌گی هوا به حدی افزایش پیدا کرده بود که رییس جمهور محمدشرف غنی آن را کشنده توصیف کرده بود و برای کاهش و جلوگیری از آن یک کمیسیون را شکل داد. هرچند تلاش‌های زیاد صورت گرفت، اما کارساز نبود. با شیوع ویروس کرونا و متوقف شدن تردد وسایط نقلیه و تعطیل شدن اصناف، کابل جان تازه‌ای به خود گرفت و هوایش به طور نسبی پاک شد. اکنون دیده شود که با این اقدامات اداره ملی حفاظت محیط زیست چه‌قدر از میزان آلوده‌گی هوا در شهر کابل کاهش خواهد داد.

و مرکزگرمی‌شان را از زغال‌سنگ به گاز و نفت تبدیل کنند. او هشدار داد که در صورت عدم اصلاح و تغییر سیستم مرکزگرمی شهرک‌ها و بلندمنزل‌ها، بخش نظارت و تفتیش این اداره اجازه فعالیت به مرکزگرمی‌های شهرک‌ها و بلندمنزل‌ها را نخواهد داد. در کنار این وی خاطرنشان کرد که نصب تصفیه‌کننده دود که سال گذشته در شهر کابل آغاز شده بود، اکنون نیز جریان دارد. او گفت که با تلاش اداره ملی حفاظت محیط زیست، سیستم سوخت ۹۷ درصد از ۶۹ هتل عروسی، ۸۳ درصد از سیستم تسخین ۷۹۱ رستوران، ۹۸ درصد از سیستم ۱۴۶۱ نانواپی و ۱۰ درصد از سیستم تسخین ۳۷۷ سقابه در شهر کابل به گازی تبدیل شده‌اند. او گفت که روند تغییر و اصلاح سیستم سوخت شهرک‌ها و بلندمنزل‌ها را ادامه می‌دهند. به گفته وی در سال جاری باشندگان کابل با دو مشکل ویروس کرونا و آلوده‌گی هوا مواجه‌اند. وی افزود که ممکن از در فصل سرما موج دوم ویروس کرونا از راه برسد و در صورتی که آلوده‌گی هوا بیش از اندازه زیاد شود، افراد حساس نمی‌توانند در مقابل این دو دشمن کشنده مبارزه کنند. از این رو وی از شهروندان کشور به ویژه باشندگان کابل خواست که از منابع آلوده‌کننده هوا استفاده نکنند و به جای آن از انرژی پاک مانند برق و گاز استفاده کنند.

در همین حال اداره نفت و گاز و اداره ملی نورم و استندرد، آماده‌گی‌شان را برای همکاری با اداره ملی حفاظت محیط زیست اعلام کردند. محمدزبیر، معاون اداره نفت و گاز، گفت این اداره ذخایرش را از گاز و نفت پُر ساخته و در حال حاضر روند انتقال گاز مایع از

هوا قرار دارند و بیش‌تر از ناحیه آلوده‌گی هوا صدمه می‌بینند، در برابر ویروس کرونا مقاومت نمی‌توانند و این سبب افزایش میزان مرگ در نزد آن‌ها می‌شود. بدین ملحوظ، آقای صدیقی خاطرنشان کرد که اداره ملی حفاظت محیط زیست برای کاهش آلوده‌گی هوا اقدامات پیش‌گیرانه‌ای را وضع کرده است. او گفت که این اداره تصمیم گرفته تا سیستم سوخت تمامی منابع آلوده‌کننده‌ی هوا در شهر کابل را تبدیل کند. وی افزود که تاه ماه عقرب سال جاری به مالکان اصناف، بلندمنزل‌ها، شهرک‌ها و نانواپی‌ها مهلت تعیین شده تا سیستم‌های سوخت‌شان را از زغال‌سنگ به گاز و نفت تبدیل کنند. معین مسلکی اداره ملی حفاظت از محیط زیست تصریح کرد که استفاده از گاز و نفت به جای زغال‌سنگ به مراتب بهتر و اقتصادی‌تر است. او گفت: «ذرات معلقی که از سوخت زغال‌سنگ خانواده‌ها در یک سال در شهر کابل به وجود می‌آید، ۷ هزار و ۸۵۰ تن تخمین شده است. در صورت استفاده خانواده‌ها از گاز مایع، این ذرات به ۷۵ تن در سال کاهش خواهد یافت.»

شاه‌زمان میوندی، رییس اداره ملی حفاظت محیط زیست، نیز بیان داشت که در سال‌های اخیر آلوده‌گی هوا به یک معضل جدی برای کشور تبدیل شده است. او بیان داشت، هرچند در سه ماه اول سال جاری میزان آلوده‌گی هوا کاهش یافته بود، اما ممکن است در فصل سرمای پیش‌رو بار دیگر به شکل بی‌سابقه افزایش پیدا کند. از این رو وی بیان داشت که برای کاهش آلوده‌گی هوا در فصل پیش‌رو، مالکان اصناف، بلندمنزل‌ها و شهرک‌ها باید سیستم سوخت

عبدالاحمد حسینی

با شکسته شدن قرنطین در شهر کابل، آلوده‌گی هوا از میزان استندردش به شکل قابل توجهی افزایش یافته است. اداره ملی حفاظت محیط زیست می‌گوید که میزان آلوده‌گی هوا در جریان روزهای قرنطین کاهش یافته بود، اما با شروع ماه جوزا و شکسته شدن قرنطین، در شهر کابل افزایش یافته است. این نهاد هشدار می‌دهد که آلوده‌گی هوا با ویروس کرونا رابطه مستقیم دارد و در صورتی که آلوده‌گی هوا به همین قسم ادامه پیدا کند، میزان مرگ‌ومیر شهروندان ناشی از ویروس کرونا و آلوده‌گی هوا افزایش پیدا خواهد کرد. اداره ملی حفاظت محیط زیست برای پیش‌گیری از آلوده‌گی بیش‌تر هوا به باشندگان کابل توصیه کرد که از منابع آلوده‌کننده هوا کم‌تر استفاده کنند. هم‌چنان این اداره به منابع آلوده‌کننده هوا تا ماه «عقرب» سال جاری مهلت تعیین کرد تا سیستم‌های سوخت‌شان را از زغال‌سنگ به گاز و نفت تبدیل کنند تا هوای شهر در فصل سرما آلوده نشود.

عزت‌الله صدیقی، معین مسلکی اداره ملی حفاظت محیط زیست، روز شنبه، چهاردهم سرطان، در یک نشست خبری در کابل گفت که میزان آلوده‌گی هوا تا دهم ماه جوزای سال جاری به شکل بی‌سابقه پاک و خوب شده بود، اما با شکسته شدن قرنطین و تردد وسایط نقلیه، میزان آلوده‌گی هوا در شهر کابل افزایش پیدا کرد و از حد استندرد آن به شکل بی‌سابقه بالا رفته است. وی افزود، در صورتی که وضعیت به همین قسم ادامه پیدا کند و شهروندان نسبت به محیط زیست بی‌توجهی کنند، میزان آلوده‌گی هوا در فصل سرما چهارچند افزایش خواهد یافت. از سوی دیگر معین مسلکی اداره ملی حفاظت محیط زیست تصریح کرد که آلوده‌گی هوا و ویروس کرونا رابطه مستقیم دارد. به بیان او افرادی که در معرض آلوده‌گی

عقلی کردن شرع و شرعی کردن عقل:

نگاهی بر نهاد دین در حکومت‌داری مدرن

♦ افضل عثمانی، دانشجوی دکتری پایلیسی و اداری عامه

دارالعلوم، دارالمدراس در افغانستان پیشینه تاریخی ندارد، یادگیری دین در تاریخ تنها از طریق مسجد بوده نه دارالحفاظ و دارالعلوم و دارالمدراس. آن‌هایی که از نهادهای مزبور فارغ می‌شوند، اکثریت‌شان به طالبان می‌پیوندند. مسلماً این‌ها در دولت به عنوان یک نهاد بروکراتیک کار کرده نمی‌توانند، چون آشنایی با سیستم و کار «بروکراتیک» ندارند، بسیار ساده به طالبان و داعش می‌پیوندند. این آمار را از نهادهایی کشفی امنیتی می‌شود به صورت دقیق یافت که به چه تعداد کسانی که زیر نام «طالب علم و حافظ قرآن» از این نهادها فارغ می‌شوند و به کجاها سوق داده می‌شوند.

۲- حاکمیت به صورت غیر ایدئولوژیک در افغانستان تنها توسط قوه قهریه (پولیس) برای تطبیق عدالت و حقوق مدنی و دموکراسی صورت می‌گیرد. به بیان دیگر، دولت افغانستان تنها با نیروی نظامی به مردم معرفی است، که برای تطبیق هر ماده قانون باید یک پولیس موظف باشد. یعنی دولت به صورت ایدئولوژیک بر ملت حاکم نیست. تطبیق قانون به صورت «سخت» نمونه‌ی حکومت‌های توتالیتر است.

هدف این پیشنهاد واضح است. برای این‌که دین عرفانی دست‌کم تا یک دهه‌ی دیگر در جامعه افغانستان حاکم شود، و مسجد به عنوان یکی از منابع هژمونیک دولت بدل شود، نیاز به ساختارمندی و کنترل جدی دارد. اجمالاً عرض شد که پارادوکس غالب در بحث حکومت‌داری چه بود. دلیل کُفرهمی مردم از کجا نشأت می‌گیرد. رویکرد دین‌ورزی را میراث جنگ سرد و تفکری که سعودی‌ها و مصری‌ها با قرائت از دین به مردم قدسیت بخشیدند و برای جنگ در افغانستان تربیت شدند می‌دانم. جزم‌اندیشی‌ای که امروز در جامعه افغانستان حاکم است، برآیند موج اول و دوم بنیادگرایی در افغانستان است. رویکردی که برای جزمی‌ساختن مردم در پاکستان به کار می‌رفت گریستن، سوز، نوا و سخنرانی‌های پرچنده‌ی امامان برای مردم از یک قرائت ساده از دین بود، که تا کنون میراث‌داران، آن تفکر را در گوشه و کنار افغانستان به عین رویکرد پیش می‌برند. بنا بر این، اشد نیاز است تا جامعه را از گرو این تفکر رهانید و برای آن پنج مورد را پیشنهاد می‌کنم:

- ۱- درب تمام مراکز به نام دارالحفاظ، دارالعلوم، دالمدراس و غیره را قطعاً باید بست.
- ۲- برای پیشوا یا امام‌شدن معیارهای علمی باید تعیین شود: وزارت تحصیلات عالی ضمیمه رشته‌ی شرعیات شاخه‌ی علوم دینی را اضافه کند، که ترکیب رشته‌ای به نام (شرعیات و علوم دینی) به عنوان یک رشته علمی معرفی شود. دانش‌آموزان بعد از سپری کردن سال دوم شرعیات رشته‌بندی شوند؛ اگر دانشجو علاقه به علوم دینی داشت و بخواهد فردا روز امامت کند، به شاخه‌ی علوم دینی برود.
- ۳- تمام خطبه‌های نماز جمعه از طرف وزارت ارشاد و حج اوقاف باید تعیین شود و هر امام به اساس موضوعات تعیین‌شده‌ی وزارت صحبت کند.
- ۴- فراگیری اساسات دین از جمله روزه، نماز، فرائض نماز وضو و غیره نیاز یک دین‌باور است و این موارد را دانش‌آموزان می‌توانند در مکتب هم بیاموزند، فراگیری اصول‌های اساسی دین از مسجد باید به مکتب بکوپد.
- ۵- جابه‌جایی شورای علما در چوکات وزارت ارشاد و حج اوقاف منطقی‌تر به نظر می‌رسد تا این‌که به عنوان شورا، اما فاقد عمل و صلاحیت هزینه بردار است. وظیفه‌ی این شورا باید تعیین امامان مساجد جامع و خطبه‌های نماز جمعه باشد.

یافت که بالفرض یک امام در خطبه‌های نماز جمعه به صورت معمول از چه مواردی برای مردم بیش‌تر صحبت می‌کند، و این صحبت‌ها تا چه اندازه مبتنی بر متون دینی و خواتش‌های علمی از دین است و معتبر، و مردم را به کدام سو تشویق می‌کند. من در پی آنم که آب‌شخور تفکر جامعه‌ای که دختری را بدون شواهد و مدارکی، که گواه بر بی‌حرمتی به دین و کتاب مقدس باشد، به آتش کشیدند، چیست و کجا است؟ واقعاً چه کسی و کسانی اندیشه‌های ناقص از دین را به خورد این جامعه فقیر می‌دهند؟ دختری را که در قلب کابل به آتش کشیدند و به رودخانه ریختند، برآیند سنتی بودن جامعه افغانستان نیست؛ بل ناشی از بدفهمی دین، بی‌سوادی در فهم دین، و در واقع ناشی از تابوهای ساخته‌شده از دین است. تابو، ریشه در مقدسات دارد. به قول پروفیسور اپیکور که «در جوامع سنتی تابوها رشد می‌کند، می‌میرد و بازتولید می‌شود»، مناطق بومی افریقا را تابوها نظم بخشیده است، که رهبر قبیله در قدسیت و حفظ تابو سردمدار است و نقض تابوها در این جوامع همواره خون‌بار بوده است. نفهمی جماعت ملا از «دین عرفانی» در افغانستان و یک سری قرائت‌های جدا افتاده از دین در جامعه بدل به تابو شده است. بعضی مفاهیم که از حوزه دین مطرح می‌شود، درست تعریف نمی‌شود، وزنه‌ی قدسیت روایات از صحابی تا حکم خدا همواره یک‌سان به مخاطب (جامعه) داده می‌شود. بالفرض اگر در ملای عام کسی روایتی از صحابی را رد کند، بی‌هیچ درنگ مردم بر او می‌شوند، مورد ضرب و شتم قرارش می‌دهند، و گاهی به مرگ منتقد می‌انجامد. این مقیاس جزم و دگم‌اندیشی و افراط در فرهنگ کشورهای دیگری اسلامی کم‌تر می‌توان دید.

منابع هژمونیک بنیادگرایی در افغانستان

بنیادگرایی در افغانستان امروز در موج سوم خود است. موج اول بنیادگرایی از آغاز دوره جهاد در افغانستان شروع می‌شود. یک مورد این‌جا نباید خلط شود که در جهاد افغانستان دو تفکر در برابر کمونیسم وجود داشت. یکی با قرائت آزادی‌خواهی، دیگری با قرائت بنیادگرایانه و افراطی از دین. در واقع همین اختلاف فکری بود که طیف بنیادگرای مجاهدین بعد از مدتی زیر نام طالب با شعار جنگ علیه «شر و فساد» شکل گرفت و صف این تفکر جدا شد. مدارس که امروز در افغانستان، جوان و نوجوان را تحت تربیت دارند، در دوره جهاد و دوره‌ی طالبان در پاکستان با عین رویکرد تربیت می‌شدند. موج دوم بنیادگرایی که اصلی‌ترین موج در افغانستان به شمار می‌رود، دوره طالبان و پیروزی آن‌ها بود که ایدئولوژی بنیادگرایانه و افراطی صاحب مرکز یا «هسته» شد و در طول حکومت طالبان در افغانستان دین با قرائت افراطی حاکم بود و به نحوی سایه آن تفکر بنیادگرایانه از دین تاکنون در جامعه افغانستان چیره است. از سوی دیگر در دوره طالبان مراکز تعلیم و تربیت بنیادگرایی از پاکستان به افغانستان کوچید و در سراسر کشور جا باز کرد. این مراکز را در واقع می‌شود منابع هژمونیک طالب و بنیادگرایی دانست، که تحت نام دارالحفاظ، دارالمدراس، دارالحقانیه، دارالعلوم و غیره در گوشه و کنار افغانستان به صورت گسترده تا کنون فعالیت می‌کنند، و هیچ محدودیتی برای فعالیت آن‌ها وجود ندارد. این‌ها نهادهایی‌اند که سعودی‌ها و مصری‌ها، اعضای حزب اخوان‌المسلمین در دوره جهاد و بالاخص دوره طالبان در پاکستان ایجاد کردند. در واقع این نهادها مراکز جلب و جذب سربازگیری طالبان بود و تاکنون ادامه دارد. اگر نه دارالحفاظ،

ملموس در پی نخواهد داشت. تروریسم در سال‌های پساجنگ سرد حتا در تاریخ با مذاکرات و رویکرد نرم به صلح متوسل نشده و نمی‌شود. منبع آماری که این‌جا ارائه می‌شود وزارت ارشاد و حج اوقاف است. امروز در افغانستان در ۱۲۰ هزار مسجد با حضور ۲۴۰ هزار ملا، ۱۶ میلیون تن، هفته‌وار پای صحبت‌های ملا می‌نشینند. حالا تاثیرگذاری نهادهای دینی را نسبت به نهادهای سیاسی در جامعه‌ی افغانستان اگر مقایسه کنیم، نهادهای دینی به مراتب نسبت به نهادهای سیاسی تاثیرگذارتر اند و افکار عمومی را در دست دارند. به بیان دیگر، یک امام نسبت به یک سیاست‌گر در جامعه‌ی امروزی تاثیرگذارتر است. از آغاز حکومت‌داری آقای کرزی تاکنون هیچ تحلیل از رابطه‌ی مردم و دولت در حکومت وجود نداشته و ندارد، که نشان دهد ملت در گرو کدام تفکر است، و مکانیسم ایجاد رابطه‌ی میان دولت و ملت چیست. حال آن‌که همواره از مردم‌سالاری و رابطه میان دولت و ملت صحبت‌ها شده است. اساسات یک دولت مردم‌سالار، فرمان‌روایی مردم یا «حکومت مردم بر مردم» است. پارادوکسی که تا کنون در رویکرد حکومت‌داری و تحقق دموکراسی در افغانستان مشهود بوده، همین است که در محوطه‌های کانکریتی از دموکراسی به عنوان پارادایم غالب برای بهزیستی و آینده‌ی سیاسی مردم توضیح داده شده است. آن‌سوتر اما در مسجد دموکراسی از طرف امام حلق‌آویز شده و بی‌درنگ به عنوان نظام کفری به مردم معرفی شد، که یکی از فاکتورهای زنده بر دموکراسی در افغانستان مشخصاً همین مسأله است.

گرامشی در باب هژمونی می‌گوید، نهادها و افراد خبره به نحوی منابع هژمونیک دولت تلقی می‌شوند، که دست‌کم در طول دو دهی پسین در افغانستان جز رسانه و چند نهاد دیگر، بقیه همه در سنگر مخالف حکومت بوده‌اند. مولفه‌های حکومت‌داری مدرن، ایجاد نهاد و بروکراتیک‌سازی «نهادهای سنتی» است. جوامع سنتی و عقب مانده یا از لحاظ فرهنگ سیاسی پایین را در چارچوب حکومت‌داری نوین به صورت از «پایین به بالا» می‌شود درست مدیریت کرد، و این مدل در واقع یک هم‌گرایی ملموس را میان دولت و ملت ایجاد می‌کند، که در طول تاریخ دست‌کم پسا ۲۰۰۱ رابطه‌ی مردم و حکومت همواره شکننده و فاقد اعتبار بوده است. رویکرد از «پایین به بالا» یعنی رابطه نزدیک میان ملا و حکومت، میان بزرگ قوم و حکومت، در کل نخبه‌های سنتی، به بیان گرامشی روشن‌فکران «ارگانیک» است که میان دولت و ملت اعتبار ایجاد می‌کند. رویکرد حکومت مردمی، ایجاد رابطه میان مردم و حکومت از طریق نخبه‌های محلی است. مولفه‌هایی که رابطه‌ی دولت و ملت را زیر چتر یک ناسیونالیسم ملی تحکیم می‌بخشد، معطوف و منوط به رویکردهای کاردکردگرانه دولت‌ها است.

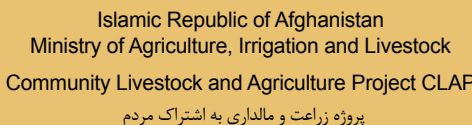
دولت‌داری مدرن و کلاسیک به صورت کل یک تفاوت کلان به لحاظ حاکمیت قانون دارند. در مدل کلاسیک دولت‌ها تنها با قوه‌ی قهریه‌ی جامعه را در کنترل داشتند و ایجاد ترس مردم را از آن‌چه منع بود، باز می‌داشت. اما در دولت‌داری مدرن (لیبرال) زور یا قوه‌ی قهریه آخرین گزینه برای حاکمیت قانون است. جامعه افغانستان امروز تحت دو حاکمیت: ایدئولوژیک و غیر ایدئولوژیک قرار دارد که در واقع جان بحث و پیشنهاد مبنی بر آن در ذیل همین است.

۱- به صورت ایدئولوژیک: هفته‌وار ۱۶ میلیون شهروند پای صحبت‌های کسانی می‌نشینند، که اکثریت قرائت‌های آن‌ها سنخیت با تفکر طالبانی و بنیادگرایانه دارد. این سنخیت را با یک «پژوهش کیفی» می‌توان

در باب هستی و حیات، دو نوع نگاه وجود دارد و هر دو غالباً از حوزه دین مطرح می‌شود؛ اولی، هستی و جهان محسوس را بی‌ارزش و فاقد اعتبار می‌داند. دومی، جهان محسوس را ارزش‌مند و با اعتبار تلقی می‌کند. هدف نزول قرآن هدایت بشر است. اساسی‌ترین مواردی را که قرآن معرفی می‌کند، استفاده از قدرت تفکر، تعقل، تدبّر، زیست عقلانی، و در عین حال توجه خاص به جهان محسوس و طبیعت است. خداوند در قرآن به زیتون، انجیر، و کوه طور قسم می‌خورد و سوره‌های خودش را انسان، زن، گاو، خورشید، شب، نور، ستاره، ماه، آهن، شهر، زلزله و غیره نام می‌گذارد تا توجه انسان را به اسباب و عناصر پیرامونش جلب کند. از همین لحاظ بود که مسلمانان قرن اول در پی تفحص و تحقیق جهان هستی شدند، تا چرخ تمدن اسلامی را در مسیر شکوفایی به حرکت بیاورند. جوامع اسلامی را می‌شود در کتگوری‌های مختلف از هم جدا و رویکرد «دینی‌ورزی»، و هم‌چنان نوع نگاه‌شان نسبت به جهان هستی را از هم تفکیک کرد. بالفرض، مسلمان اندونیزیایی تا افغانستانی، یا مسلمان ترکی تا عربی خیلی فرق دارد. جهان‌بینی هر دو از عینک دین به پیرامون‌شان متفاوت است. مسلمان اندونیزیایی خود را در رقابت با اقلیت چینی- اندونیزیایی که فرهنگ «مضاعف کار و زنده‌گی بهتر» یکی از توصیه‌های کنفوسیونیزم است، می‌بیند. اندونیزیایی‌های اصیل اما به این باور اند که، اگر شبیه اقلیت چینی شهروندان اندونیزی کار و فعالیت نکنند، فردا اکثریت اندونیزیایی محتاج یک اقلیت خواهد بود. یک امام اهل ترک با امام افغانستانی و سعودی فرق دارد. امام ترک‌تبار از علوم و فنون امروز با خبر است، کامپیوتر می‌فهمد، فلسفه خوانده، علوم اجتماعی فرا گرفته و غیره. امام افغانستانی دست‌کم این دغدغه را ندارد. بسیار به ندرت از زبان امام افغانستانی می‌شنوید که مردم را به علوم غیر از حوزه‌ی دین تشویق و ترغیب کند. این مباحث را اصلاً خلاف کاریزما‌ی دینی خود می‌پندارند.

پدیده‌ی دین از یک طرف طردناپذیر است، از طرف دیگر اما ساختارمندی‌ای این حوزه در کشوری مثل افغانستان از ضرورت‌های بینادی بوده است. در باب دین و بنیادگرایی، دین و سیاست، سکولاریسم و دین، روشن‌فکر دینی و نظیر این مفاهیم، نظریه‌پردازی و بحث‌های گسترده‌ای صورت گرفته، اما ساختارمندی نهاد دین شامل اجندای این مباحث نبوده. آن‌چه مبرهن است این است، که دامن بد فهمی دینی را می‌توان با یک ساختار منظم به تدریج از جامعه‌ی افغانستان برچید. سخن گفتن در باب دین و موضوعات حول این پدیده همواره برای یک طیف خاص حساسیت‌برانگیز بوده، و در مواردی نیز به اصدار فتوای کفر علیه منتقدین دینی انجامیده است. دموکراسی، آزادی، حقوق زنان و غیره مفاهیم مدرن، غذای سازگار با ذائقه‌ی فکری این طیف نبوده و نیست. براهنی که در نفی این مفاهیم ارایه می‌دارند، نه تنها فاقد اعتبار و معیارها و پشتوانه دینی-معرفتی و هرومونیک‌اند، بل در تعارض آشکار با عقلانیت دینی «قیاس» است، که از ارکان چهارگانه‌ی حل مسایل در اصول اهل سنت می‌باشد. این در حالی است که، به تعبیر مولانای بلخ، «ای برادر تو همان اندیشه‌ای» عقل خود یکی از منابع دین است.

در سطور زیر سعی بر آن است، که یک نسخه‌ی ساختارمند برای «دین‌ورزی» در چارچوب حکومت‌داری مدرن و حذف منابع هژمونیک بنیادگرایی و «بدفهمی» دینی در افغانستان پیشنهاد شود. چیزی که در طول تاریخ دو دهه اخیر به عنوان یک تابو باقی ماند، و به رغم وضاحت این مسأله که سپر بزرگ طالبان و داعش دین است و می‌بایست به این مهم توجه مبذول داشت، و ابزار اعمار نفوذ و کسب مشروعیت طالب و دهشت‌افگنان را خنثا کرد، اما توجه خاصی برای «کیفی شدن» این حوزه «دین ورزی» صورت نگرفت. بعد از ۲۰۰۱ آغاز دولت‌سازی در افغانستان، تلاش‌های در جهت زدایش بنیان‌های شرعی و مشروعیت حضور و حملات انتحاری طالبان صورت گرفت، که ایجاد شورای «علما» در بدنه دولت محصول این تلاش‌ها بود. وظیفه‌ی این شورا این بود که، با فتوا بنیادگرایی را در جامعه حل و تروریست را «قانع» کنند، اما از بدو تشکیل این شورا معلوم بود که امکان حل مسأله‌ی بنیادگرایی در افغانستان با رویکرد فتوا میسر نیست، و این مورد آن‌قدر نتیجه

جلسه آفر گشایی پروژه متذکره بتاريخ ۱۳۹۹/۰۶/۰۱ ساعت ۱۰ بجه قبل از ظهر در دفتر پروژه SNAPP2 واقع تعمیر پامیر منزل پنجم وزارت زراعت، آبیاری و مالداري دایر میگردد. تضمین آفر بصورت تضمین خط بانکی مبلغ (۵۰,۰۰۰,۰۰۰) پنجاه هزار افغانی میباشد.

دکترهنی،اوبولگولووامالداری وزارت
وزارت زراعت، آبیاری ومالداری

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
دولت جمهوري اسلامي افغانستان

Islamic Republic of Afghanistan
Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock
Community Livestock and Agriculture Project CLAP
پروژه زراعت و مالداری به اشتراک مردم

« دعوت به داوطلبی روش باز داخلی»

شماره دعوت به داوطلبی: MAIL/IIFAD/SNaPP2-IC/KBL25/04042020/NCB
برنامه حمایت از برنامه های ملی دارای اولویت دوم *SNAPP2* وزارت زراعت ، آبیاری و مالداری از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی باز سازی سربند قلعه پردل واقع قلعه پردل ولسوالی بگرامی ولایت کابل را مطابق به احجام کاری ارایه شده درشرطنامه اشتراک نموده، شرطنامه مربوطه را در فلش دسک (حافظه) بطور رایگان از آمریت تدارکات پروژه *SNAPP2* ویا از وب سایت اداره تدارکات ملی www.npa.gov.af و هم چنان معلومات متذکره را میتوانند از وب سایت وزارت زراعت، آبیاری ومالداری www.mail.gov.af و وب سایت اکبر بدست آورده ، آفر های خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات به زبان انگلیسی طور سربسته ازتاریخ نشراعلان الی ۲۷/۰۵/۱۳۹۹ ساعت ۱۰ بجه قبل از ظهر به آمریت تدارکات پروژه زراعت و مالداری به اشتراک مردم، واقع تعمیر پامیر منزل پنجم وزارت زراعت، آبیاری و مالداری تسلیم نمایند، آفرهای ناوقت رسیده و انترنیتی قابل پذیرش نمیشابد. جلسه آفر گشایی پروژه متذکره بتاریخ ۲۷/۰۵/۱۳۹۹ ساعت ۱۰ بجه قبل از ظهر در دفتر پروژه *SNAPP2* واقع تعمیر پامیر منزل پنجم وزارت زراعت ،آبیاری و مالداری دایر میگردد. تضمین آفر بصورت تضمین خط بانکی مبلغ (۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰) دوصد هزارافغانی میباشد.

دکترهنی،اوبولگولووامالداری وزارت
وزارت زراعت، آبیاری ومالداری

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
دولت جمهوري اسلامي افغانستان

Islamic Republic of Afghanistan
Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock
Community Livestock and Agriculture Project CLAP
پروژه زراعت و مالداری به اشتراک مردم

« دعوت به داوطلبی روش باز داخلی»

شماره دعوت به داوطلبی: MAIL/IFAD/CLAP-IC/KBL22/11012020/NCB
پروژه زراعت ومالداری به اشتراک مردم CLAP وزارت زراعت ، آبیاری و مالداری از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی باز سازی شبکه آبیاری کروخیل واقع قریه کروخیل ولسوالی خاک جبار ولایت کابل را مطابق به احجام کاری ارایه شده درشرطنامه اشتراک نموده، شرطنامه مربوطه را در فلش دسک (حافظه) بطور رایگان از آمریت تدارکات پروژه CLAP ویا از وب سایت اداره تدارکات ملی www.npa.gov.af و هم چنان معلومات متذکره را میتوانند از وب سایت وزارت زراعت، آبیاری ومالداری www.mail.gov.af و وب سایت اکبر بدست آورده ، آفر های خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات به زبان انگلیسی طور سربسته ازتاریخ نشراعلان الی ۲۵/۰۵/۱۳۹۹ ساعت ۱۰ بجه قبل از ظهر به آمریت تدارکات پروژه زراعت و مالداری به اشتراک مردم، واقع تعمیر پامیر منزل پنجم وزارت زراعت، آبیاری و مالداری تسلیم نمایند، آفرهای ناوقت رسیده و انترنیتی قابل پذیرش نمیشابد. جلسه آفر گشایی پروژه متذکره بتاریخ ۲۵/۰۵/۱۳۹۹ ساعت ۱۰ بجه قبل از ظهر در دفتر پروژه CLAP واقع تعمیر پامیر منزل پنجم وزارت زراعت ،آبیاری و مالداری دایر میگردد. تضمین آفر بصورت تضمین خط بانکی مبلغ (۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰) یکصدو پنجاه هزارافغانی میباشد.

دکترهنی،اوبولگولووامالداری وزارت
وزارت زراعت، آبیاری ومالداری

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
دولت جمهوري اسلامي افغانستان

Islamic Republic of Afghanistan
Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock
Community Livestock and Agriculture Project CLAP
پروژه زراعت و مالداری به اشتراک مردم

« دعوت به داوطلبی روش باز داخلی»

شماره دعوت به داوطلبی: MAIL/IFAD/CLAP-IC/KBL20/10012020/NCB
پروژه زراعت ومالداری به اشتراک مردم CLAP وزارت زراعت ، آبیاری و مالداری از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی شبکه آبیاری چکری واقع قریه چکری ولسوالی خاک جبار ولایت کابل را مطابق به احجام کاری ارایه شده درشرطنامه اشتراک نموده، شرطنامه مربوطه را در فلش دسک (حافظه) بطور رایگان از آمریت تدارکات پروژه CLAP ویا از وب سایت اداره تدارکات ملی www.npa.gov.af و هم چنان معلومات متذکره را میتوانند از وب سایت وزارت زراعت، آبیاری ومالداری www.mail.gov.af و وب سایت اکبر بدست آورده ، آفر های خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات به زبان انگلیسی طور سربسته ازتاریخ نشراعلان الی ۲۲/۰۵/۱۳۹۹ ساعت ۱۰ بجه قبل از ظهر به آمریت تدارکات پروژه زراعت و مالداری به اشتراک مردم، واقع تعمیر پامیر منزل پنجم وزارت زراعت، آبیاری و مالداری تسلیم نمایند، آفرهای ناوقت رسیده و انترنیتی قابل پذیرش نمیشابد. جلسه آفر گشایی پروژه متذکره بتاریخ ۲۲/۰۵/۱۳۹۹ ساعت ۱۰ بجه قبل از ظهر در دفتر پروژه CLAP واقع تعمیر پامیر منزل پنجم وزارت زراعت ،آبیاری و مالداری دایر میگردد. تضمین آفر بصورت تضمین خط بانکی مبلغ (۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰) سصد هزارافغانی میباشد.

دکترهنی،اوبولگولووامالداری وزارت
وزارت زراعت، آبیاری ومالداری

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
دولت جمهوري اسلامي افغانستان

Islamic Republic of Afghanistan
Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock
Community Livestock and Agriculture Project CLAP
پروژه زراعت و مالداری به اشتراک مردم

« دعوت به داوطلبی روش باز داخلی»

شماره دعوت به داوطلبی: MAIL/IIFAD/SNaPP2-IC/KBL26/05042020/NCB
برنامه حمایت از برنامه های ملی دارای اولویت دوم *SNAPP2* وزارت زراعت ، آبیاری و مالداری از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی باز سازی کانال مبیك واقع قریه علم خان ولسوالی قره باغ ولایت کابل را مطابق به احجام کاری ارایه شده درشرطنامه اشتراک نموده، شرطنامه مربوطه را در فلش دسک (حافظه) بطور رایگان از آمریت تدارکات پروژه *SNAPP2* ویا از وب سایت اداره تدارکات ملی www.npa.gov.af و هم چنان معلومات متذکره را میتوانند از وب سایت وزارت زراعت، آبیاری ومالداری www.mail.gov.af و وب سایت اکبر بدست آورده ، آفر های خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات به زبان انگلیسی طور سربسته ازتاریخ نشراعلان الی ۲۹/۰۵/۱۳۹۹ ساعت ۱۰ بجه قبل از ظهر به آمریت تدارکات پروژه زراعت و مالداری به اشتراک مردم، واقع تعمیر پامیر منزل پنجم وزارت زراعت، آبیاری و مالداری تسلیم نمایند، آفرهای ناوقت رسیده و انترنیتی قابل پذیرش نمیشابد. جلسه آفر گشایی پروژه متذکره بتاریخ ۲۹/۰۵/۱۳۹۹ ساعت ۱۰ بجه قبل از ظهر در دفتر پروژه *SNAPP2* واقع تعمیر پامیر منزل پنجم وزارت زراعت ،آبیاری و مالداری دایر میگردد. تضمین آفر بصورت تضمین خط بانکی مبلغ (۵۰,۰۰۰,۰۰۰) پنجاه هزارافغانی میباشد.

دکترهنی،اوبولگولووامالداری وزارت
وزارت زراعت، آبیاری ومالداری

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
دولت جمهوري اسلامي افغانستان

Islamic Republic of Afghanistan
Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock
Community Livestock and Agriculture Project CLAP
پروژه زراعت و مالداری به اشتراک مردم

« دعوت به داوطلبی روش باز داخلی»

شماره دعوت به داوطلبی: MAIL/IFAD/CLAP-IC/KBL23/12012020/NCB
پروژه زراعت ومالداری به اشتراک مردم CLAP وزارت زراعت ، آبیاری و مالداری از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی شبکه آبیاری ملک خیل واقع قریه ملک خیل ولسوالی خاک جبار ولایت کابل را مطابق به احجام کاری ارایه شده درشرطنامه اشتراک نموده، شرطنامه مربوطه را در فلش دسک (حافظه) بطور رایگان از آمریت تدارکات پروژه CLAP ویا از وب سایت اداره تدارکات ملی www.npa.gov.af و هم چنان معلومات متذکره را میتوانند از وب سایت وزارت زراعت، آبیاری ومالداری www.mail.gov.af و وب سایت اکبر بدست آورده ، آفر های خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات به زبان انگلیسی طور سربسته ازتاریخ نشراعلان الی ۲۳/۰۵/۱۳۹۹ ساعت ۱۰ بجه قبل از ظهر به آمریت تدارکات پروژه زراعت و مالداری به اشتراک مردم، واقع تعمیر پامیر منزل پنجم وزارت زراعت، آبیاری و مالداری تسلیم نمایند، آفرهای ناوقت رسیده و انترنیتی قابل پذیرش نمیشابد. جلسه آفر گشایی پروژه متذکره بتاریخ ۲۳/۰۵/۱۳۹۹ ساعت ۱۰ بجه قبل از ظهر در دفتر پروژه CLAP واقع تعمیر پامیر منزل پنجم وزارت زراعت ،آبیاری و مالداری دایر میگردد. تضمین آفر بصورت تضمین خط بانکی مبلغ (۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰) یکصدو پنجاه هزارافغانی میباشد.

دکترهنی،اوبولگولووامالداری وزارت
وزارت زراعت، آبیاری ومالداری

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
دولت جمهوري اسلامي افغانستان

Islamic Republic of Afghanistan
Ministry of Agriculture, Irrigation and Livestock
Community Livestock and Agriculture Project CLAP
پروژه زراعت و مالداری به اشتراک مردم

« دعوت به داوطلبی روش باز داخلی»

شماره دعوت به داوطلبی: MAIL/IFAD/CLAP-IC/HRT20/13012020/NCB
پروژه زراعت ومالداری به اشتراک مردم CLAP وزارت زراعت ، آبیاری و مالداری از تمام داوطلبان واجد شرایط دعوت مینماید تا در پروسه داوطلبی باز سازی شبکه آبیاری روشنان واقع قریه روشنان ولسوالی غوریان ولایت هرات را مطابق به احجام کاری ارایه شده درشرطنامه اشتراک نموده، شرطنامه مربوطه را در فلش دسک (حافظه) بطور رایگان از آمریت تدارکات پروژه CLAP ویا از وب سایت اداره تدارکات ملی www.npa.gov.af و هم چنان معلومات متذکره را میتوانند از وب سایت وزارت زراعت، آبیاری ومالداری www.mail.gov.af و وب سایت اکبر بدست آورده ، آفر های خویش را مطابق شرایط مندرج شرطنامه و طبق قانون و طرزالعمل تدارکات به زبان انگلیسی طور سربسته ازتاریخ نشراعلان الی ۰۲/۰۶/۱۳۹۹ ساعت ۱۰ بجه قبل از ظهر به آمریت تدارکات پروژه زراعت و مالداری به اشتراک مردم، واقع تعمیر پامیر منزل پنجم وزارت زراعت، آبیاری و مالداری تسلیم نمایند، آفرهای ناوقت رسیده و انترنیتی قابل پذیرش نمیشابد. جلسه آفر گشایی پروژه متذکره بتاریخ ۰۲/۰۶/۱۳۹۹ ساعت ۱۰ بجه قبل از ظهر در دفتر پروژه CLAP واقع تعمیر پامیر منزل پنجم وزارت زراعت ،آبیاری و مالداری دایر میگردد. تضمین آفر بصورت تضمین خط بانکی مبلغ (۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰) پنجصد هزارافغانی میباشد.

صاحب امتیاز:
مدیرمسول:
معاون مدیرمسول:
خبرنگاران:
ویراستار:

سنجر سهیل
سنجر سهیل
وحید پیمان
خلیل اسیر، علی شاه حقمل، عبدالاحمد حسینی، حبیب بهش، سیدحسن حسینی و محمدحسن نیک‌خواه
علی نظری، س.نوین

صفحه آرای:
مسوول رسانه‌های اجتماعی: نورعلی فرحت
ویدیو:
پذیرش اعلان:
نشانی پستی:
نشانی دفتر کابل:
۸صبح نوشته‌ها را ویرایش می‌کند. سرمقاله بازتاب‌دهنده‌ی دیدگاه ۸صبح است. سایر دیدگاه‌های مطرح‌شده در مقاله‌ها، به نویسندگان آن برمی‌گردد.

رضا مرادی و عبدالواسع
حسن آذرمهر
۰۷۰۰۱۷۵۵۱۰ – ۰۷۸۸۸۷۹۹۹
صندوق پستی ۰۳۸-۰۲۵، پسته‌خانه مرکزی، کابل، افغانستان
جاده شیرپور، ناحیه دهم، کابل، افغانستان

Publisher:
Sanjar Sohail, sanjarsohail@yahoo.com

Editor-in-Chief:
Sanjar Sohail
sanjarsohail@yahoo.com

Facebook.com/8am.af
Youtube.com/HashteSubhdaily
Twitter.com/@Hashtesubhdaily
instagram.com/8am.af_official
www.8am.af

دیکتاتوری دیجیتال و خطر آن برای بشر

در این جا اشارۀ ی این عالم به روند دیجیتال سازی ابزار و کشاندن بشر به دنیای مجازی است و به خوبی موضوع را روشن کرده که ادامۀ ی این روند به آدمها تهدید بزرگی است و این ابزار می تواند حتا احساس های مان را تحت تاثیر و کنترل خود در آورد.

نتیجه و دیدگاه پایانی مطلب

از نظر من آن چه که هراری نگرانیش است، فعلاً متاسفانه بشر در جریان وقوع همان وضعیت ناگوار قرار گرفته و امروزه ما برای چاره جویی، به جای این که با هم دیگر درباره ی مشکلات و دل دق ی مان از نزدیک حرف بزنیم، متاسفانه به الگوریتم ها پناه می بریم، در موبایل، کامپیوتر و شبکه های اجتماعی دنبال راه حل مجازی هستیم. ادامۀ ی این وضعیت بشر را مطیع دیکتاتوری دیجیتالی می کند و زمانی که ابزار فناوری به بشر قدرت باید انسان به یک رنج فناپذیر مثل بی ربطی و عدم موثریت مبتلا می شود.

آگاه باشیم و بدانیم که به کدام سو روانیم. نباید هم خیلی به الگوریتم ها و پیش رفت های فناوری خوش بین باشیم. همان وسیله های که بسیار مهم است و می تواند برای ما کاربرد منطقی و درست داشته باشد، استفاده کنیم. نباید زود متأثر هر نوع ابزار جدید شویم، بدانیم که هر وسیله ای با یک هدف مشخص پس پرده ساخته شده است. انسان خردمند کسی است که ماهیت هر وسیله را دانسته و نفهمیده در چنگال آن نیفتد.

است. چی چیزی باعث شد تا دنیای دیجیتال ی به یک ابزار سیاسی و دیکتاتوری بدل شود؟ متاسفانه دنیای امروزی به دنیای پول و مادیات بدل شده است. آن قدر سرگرم منافع شخصی خودمان هستیم که دیگر واژه ای به نام ارزش های انسانی و اخلاقی را نمی شناسیم و فراموش کردیم که در قبال خود و انسان های دیگر واقعاً چی مسؤولیتی داریم.

به همین منظور برخی با سوء استفاده از ابزار فناوری، به آن جنبه ی سیاسی و دیکتاتوری داده اند و سعی دارند تا جهت تامین منافع شخصی شان به یک سلسله اقدامات سیاسی اقتصادی دست بزنند. سالانه وسیله های زیادی فناوری را بالای ما با هزینه های هنگفتی می فروشند و ما را سخت سرگرم آن می کنند. هم چنان برای این که ما بتوانیم به طور دوام دار از این ابزار استفاده کنیم مجبوریم پس از گذشت یک مدت، این ابزار را با پرداخت یک مقدار هزینه ای، به روز برسانیم.

این روند برای بشر چی نوع تهدیدی را به همراه دارد؟

برای بحث معتبر، منطقی خواهد بود که این بخش را با نقل قول یک عالم مستند سازی کنیم. «اگر مراقب نباشیم به انسان های حقیر بدل می شویم که از کامپیوتر های مان سوء استفاده می کنیم تا دق دلی مان را جهان آور کنیم». (یووال نوح هراری)

و فهم علمی بشر سرمایه گذاری شود. او در کتابش چنین نوشته؛ «برای هر دالر و هر دقیقه ای که بر بهبود هوش مصنوعی سرمایه گذاری می کنیم، عاقلانه است که هر دالر و هر دقیقه را روی بهبود هوشیاری انسان هزینه کنیم. متاسفانه در حال حاضر کار چندان ی برای تحقیق بر هوشیاری انسان و راه های گسترش آن انجام نمی دهیم.» هم چنان این نویسنده در بخش دیگر کتاب، از روند سرمایه گذاری روی تکنولوژی و هوش مصنوعی به شدت انتقاد می کند: «اصلاً نمی توان کامل انسان چیست؟ زیرا درباره ی مغز انسان بسیار کم می دانیم و با این حال روی کشف مغز انسان سرمایه گذاری نمی کنیم در عوض برای افزایش سرعت اتصال انترنت مان و بهره گیری از الگوریتم های بزرگ دیتا، سخت تحقیق و هزینه می کنیم.»

با بیان نظریه ی این پروفیسور (یووال نوح هراری) به پاسخ پرسش اول و دوم دست می یابیم: ابزار دیجیتالی با هدف ایجاد سهولت بیش تر ما را به سوی خود می کشاند اما اگر موضوع از بُعد دیگر به دقت بررسی شود نتیجه می گیریم که این ابزار در کنار خوبی ها، زیادت مراد منفی را به دنبال دارد و گرایش زیادی بشر به آن می تواند پی آمد منفی داشته باشد. ابزار فناوری امروزی در واقع ذهن ما را منحرف کرده چنان که برای هوش واقعی بشر هیچ کاری نمی کنیم، به جای آن سعی داریم به تقویت هوش مجازی بپردازیم و این گونه فکر می کنیم که برای پیش رفت بشر کار شده است. در حالی که موضوع درست چیزی دیگری

♦ فرهاد عمری، فارغ دانشکده ی خبرنگاری

ابزار دیجیتال ی چگونه ما را به دنیایی خودش کشانیده است؟ گرایش انسان به دنیای مجازی چی پیامدی دارد؟ چی چیزی باعث شد تا وسایل دیجیتال ی به یک ابزار سیاسی و دیکتاتوری بدل شود؟ این دیکتاتوری برای بشر چی نوع تهدیدی را به همراه دارد؟ این مقاله ی تحلیلی به پاسخ این سوالات مهم پرداخته و سعی کرده تا این موضوع را روشن کند.

دیکتاتوری دیجیتال ی چیست؟

در بحث علمی، سیاست سوء استفاده از ابزار دیجیتال ی و الگوریتم های فناوری برای منافع شخصی و اقتصادی را دیکتاتوری دیجیتال ی می گویند.

در این باره یووال نوح هراری پروفیسور نام آشنای تاریخ بشر در سومین کتاب مشهورش به نام ۲۱ درس برای قرن ۲۱، درس های موثری را برای نسل کنونی آموخته است و آن چه که در حال حاضر بر بشر می گذرد به خوبی روشن کرده است.

در قسمت دیکتاتوری دیجیتال ی او باور دارد که به جای سرمایه گذاری روی ابزار فناوری بهتر است که بر اندیشه

♦ ادیب الله نویم دکتر علوم سیاسی

انسان ها با داشتن مقوله ی نژادی در ذهن متولد نمی شوند. بر اساس تئوری بین گروهی توسعه، افراد، مقوله های نژادی را به دست می آورند. مارتین لوتر کینگ رویایی را در سر می پرورانید که در آن کودکان از همه نژادها می توانند برابر با هم زنده گی کنند. بیش از نیم قرن بعد، این رویا هنوز به واقعیت بدل نشده است. در دهه ۱۷۹۰، توماس جفرسون سومین رییس جمهور ایالات متحده امریکا مقرر کرد، که فرزندان سیاه پوستان امریکایی آفریقایی الاصل که به ۱۰ سالگی رسیده بودند، در کارخانه ها در مونتیکیلو در ایالت ویرجینیا کار کنند و در پهلوی آن به مکاتب بروند. بدیهی است جفرسون از این تجربیات برای پسران سیاه پوست عنوان «آموزش و پرورش» و یا آموزش در حین کار نام داده بود. متاسفانه، رویکرد جفرسون به آموزش کودکان سیاه پوست مدلی در سراسر ایالت های دیگر شده و این ها در طول برده گی قانونی مورد استفاده قرار گرفتند. اما اگر تولید از حد از پیش تعیین شده در این کارخانه ها پایین می آمد به عنوان انگیزه ای برای افزایش تولید در آینده، آن ها شلاق می خوردند.

غالباً فرزندان سیاه پوست که خدمه ی خانه های سفید پوستان بودند قبل از خاتمه جنگ داخلی شامل تحصیل بودند. فلسفه عمومی تعلیم و تربیت در نزد سفید پوستان نسبت به امریکایی های سیاه پوست این بود که هیچ آموزش و پرورش برای از بر چیدن نظام برده داری عملی نشود و مقابله با هر گونه قیام سازمان یافته توسط برده ها از بین برود. قبل از پایان جنگ داخلی در اپریل ۱۸۶۵؛ تعداد بسیار کمی از کودکان امریکایی سیاه پوست می توانستند آموزش های ابتدایی را بخواهند، بنویسند و یا ریاضی را با مهارت کار کنند. در سال ۱۸۶۶، حدود سه درصد از چهار میلیون برده امریکایی سیاه پوست سواد داشتند.

در قرن حاضر دانشمندان و معلمان سیاه پوست مدت ها است می دانند که دانش آموزان سیاه پوست در طول زنده گی شان به چندین صورت با نژاد پرستی روبه رو خواهند شد. از آن جایی که نژاد پرستی در طول تاریخ ایالات متحده حضور مداوم داشته است، معلمان سیاه پوست از آموزش و پرورش

نژاد پرستی خود خواسته امریکایی ها؛

نگاهی به تحولات مهم نژاد پرستانه در ایالات متحده

پرداختند. در سال ۱۹۶۶ بررسی برابری فرصت های آموزشی نشان داد که در بعضی موارد، کودکان امریکایی سیاه پوست به طور متوسط پنج سال از سفید پوستان عقب بودند و این شکاف موفقیت سیاه و سفید، حدود چهار سال است. از این رو کودکان امریکایی آفریقایی الاصل چهار برابر بیش تر از دانش آموزان سفید پوست می باشد. این آمار حاکی از تاریخ غم انگیز ناکامی های این کشور در آموزش بسیاری از کودکان سیاه پوست است. با این وجود نژاد پرستی و تفکیک نهادی، کارگران زن و مرد سیاه را مجبور کرد که همواره برای حقوق خودشان به عنوان انسان و شهروند بجنگند و به مسکن و مدارس مناسب دست رسی داشته باشند. دهه های ۱۹۵۰ و ۱۹۶۰ برای طبقه کارگر صنعتی سیاه پوست به طور گسترده مرفه بود، اما پس از شرکت تولید فولاد، شرکت مواد بسته بندی گوشت، شرکت های موتر سازی و سایر صنایع تولید انبوه، کارگران سیاه پوست شان را در دهه ۱۹۷۰ و ۱۹۸۰ به طور گسترده از کار اخراج کردند، در اوایل دهه ۱۹۹۰ از نیویارک تا لاس آنجلس طبقه کارگر سیاه پوست در بخش صنعت، تقریباً ناپدید شد.

ادبیات نژاد پرستی امریکا طولانی، پر رونق و اجباری بوده است، هر چند به هیچ وجه کامل نیست. در بررسی ادبیات بالا مشخص شد که نژاد پرستی امریکایی بر اساس طبقه بندی توسط جناح ها تحریک می شود، توسط جدایی سخت تر می شود، توسط سلسله مراتب تاریخی تصویب شده، توسط قدرت قانون گذاری می شود. یکی از مهم ترین اقدامات برای تحقیقات آینده، جلب توجه از چگونه گی نژاد پرستی مردم بوده و باید به سمت تأثیرات متنی، فرآیندهای روان شناختی و سازوکار های توسعه که به افراد کمک می کند تا ضد نژاد پرستانه شوند باشد. در شرایطی که نابرابری نژادی در حال افزایش است محققان باید برای شناسایی عوامل مدرن نژاد پرستی در امریکا و جهان باندیشند.

تحمیل شده توسط دولت یاد می شود) را تعیین کرد. در سال تولد جورج فلوید (مرد سیاه پوست ۴۷ ساله که توسط پولیس شهر مینیاپولیس از ایالت مینه سوتا در ۲۵ ماه می ۲۰۲۰ کشته شد)، ریچارد نیکسون رییس جمهور وقت ایالات متحده جداسازی نژادی در مکاتب ایالات جنوبی امریکا را پایان داد. اما نمی دانست که این ریشه ی نژاد گرایی تا چه زمان می تواند در اذهان دیگر نژادهای این کشور باقی بماند. این پرونده در سال ۱۹۵۵ لغو شده و حکم دادند که مکاتب جداگانه با نژاد ذاتاً نابرابر بوده و نیاز به لغو دارد. با این حال، اواخر دهه ۱۹۶۰ و اوایل دهه ۱۹۷۰ این اتفاق نیفتاده و جداسازی اساسی در مکاتب دولتی عملی نشد.

نژاد گرایی رادیکال در تاریخ ایالات متحده امریکا از سوی سفید پوستان علیه سیاه پوستان دارای موج های مختلف بوده که در یک حالت هم سان آن را نمی توان قرار داد. به عبارت دیگر استفاده و سوی رفتارها از جامعه فتودالیت تا سرمایه داری متفاوت بوده است چنان که جو ویلیام تورتر نویسنده کتاب (کارگران در هنگام ورود: سیاه پوستان کارگر برای ساختن امریکا) توضیح می دهد که دلایل رفتار خشونت آمیز بالای کارگرانی که از جوامع کشاورزی آفریقایی به امریکا برای خدمت به عنوان برده مجبور با انطباق در کارهای صنعتی تحت شرایط شدید آمده بودند، چی بود؟ این روند بلافاصله پس از گذشت زمان توسط انقلاب امریکا، جنگ داخلی و مهاجرت بزرگ کارگران سیاه پوست به کشورهای صنعتی شمالی و غربی تقویت شد. اوج آن در دهه های میانی قرن بیستم و جنگ جهانی دوم بود، هنگامی که ایالات متحده به قول فرانکلین روزولت «زرادخانه دموکراسی» شد، شکل گرفت. کارگران سیاه پوست از اعتصاب در سال ۱۹۰۰، مشارکت در اتحادیه های قوی صنعتی و مذاکره در مورد قراردادهای جمعی در شهر فلینت، ایالت میشیگان و جاهای دیگر

به عنوان بستری برای مقابله با نژاد پرستی استفاده کرده اند، و راهبردهای شان را با روش های مختلفی که نژاد پرستی در طول دوره های مختلف تاریخ امریکا ارائه داده است، استفاده کرده اند.

ابرام کندی نویسنده کتاب مُهر از آغاز؛ (تاریخ قطعی ایده های نژاد پرستانه در امریکا) نظر مثبت گرایانه برای از بین بردن تدریجی نژاد پرستی را رد می کند. او «یک تاریخ دوگانه و دوجانبه از پیش رفت نژادی و پیش رفت هم زمان نژاد پرستی» را مطرح می کند. از یک طرف، امریکا شاهد لغو برده داری در سال ۱۸۶۵، قانون کوتاه مدت حقوق مدنی در ۱۸۷۵، قانون رای گیری در سال ۱۹۶۵ و انتخابات ۲۰۰۸ برنده شدن رییس جمهور امریکایی آفریقایی الاصل را تصویر می کند و از طرف دیگر شاهد جایگزینی دایمی نظریه های نژاد پرستانه قدیمی با نظریه و طرح های جدید را اشاره دارد که هر دو در یک نگاه تضادها را واگیر تر می سازد.

در سال ۲۰۰۹، رییس جمهور اوباما گفت: «احتمالاً هرگز در امریکا تبعیض، از آن چه امروز وجود داشته است، کم تر نبوده.» این بدان معنا است که ما هنوز شاهد نابرابری هایی در سطوح مختلف ایالات متحده هستیم و این مسأله ی مهم توسط جامعه ای که دارای ریشه های دموکراسی و برده داری است، ایجاد و حفظ شده است. امروزه در ایالات متحده امریکا، کودکان امریکایی سیاه پوست به طور متوسط چند سال عقب مانده از کودکان سفید پوست هستند و به طور قابل توجهی از مکتب به حالت تعلیق در می آیند. این شرایط نشان گر ناکامی غم انگیز این ملت، از بدو تأسیس آن در تربیت مؤثر فرزندان سیاه پوست امریکایی است. در سال ۱۸۸۷، میزان سواد سیاه پوستان امریکایی تقریباً ۲۵ درصد بود. دیوان عالی ایالات متحده در سال (۱۸۹۶) با طرح قانونی شدن امکانات مکاتب جداگانه برای فرزندان سیاه پوست و سفید پوست (که از آن به عنوان جدایی